

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Vaccinatie voor kinderen van 14 jaar

Rijksvaccinatieprogramma

Bescherm jezelf en anderen

Je hebt een uitnodiging gekregen om een vaccinatie te halen die je beschermt tegen meningokokkenziekte. Met deze prik kun je zelf niet meer ziek worden én kun je je vrienden niet meer besmetten. Hoe meer jongeren de prik halen, hoe minder kans de ziekte krijgt zich te verspreiden.

Wat is meningokokkenziekte?

Van de meningokokbacterie kun je hersenvliesontsteking of bloedvergiftiging krijgen. Dat zijn ernstige ziekten. Door hersenvliesontsteking kun je blijvende hersenschade oplopen. Je geheugen werkt bijvoorbeeld niet meer goed en je kunt er doof van worden.

**“Als ik kon kiezen,
had ik dit niet mee
willen maken.”**

Felice is nog maar een baby als haar moeder kleine donkere puntjes op haar lijfje ontdekt. Haar oma die in de buurt is, vertrouwt het niet en ze gaan in vliegende vaart naar het ziekenhuis. Als baby van 16 maanden is ze levensbedreigend ziek; ze blijkt bloedvergiftiging te hebben. Om haar leven te redden moeten de artsen haar beentjes amputeren. Inmiddels is Felice volwassen en heeft ze talloze operaties gehad. Ze werkt, heeft een vriend en leidt een zo gewoon mogelijk leven.

Lees het verhaal van Felice op rijksvaccinatieprogramma.nl/felice

Door bloedvergiftiging kunnen je bloedvaten ernstig beschadigd raken. Hierdoor kan het noodzakelijk zijn om voeten, handen, armen of benen te amputeren. Soms zijn mensen zo ziek door de bacterie dat ze dood gaan. Gelukkig is de kans dat je ziek wordt van de meningokokbacterie heel klein.

Hoe komt de bacterie in je lijf?

De meningokokbacterie verspreidt zich via de lucht en kan zo in je keel of neus terechtkomen. Door hoesten, niezen en zoenen kun je besmet worden. Op plekken waar mensen dicht bij elkaar zitten, kun je elkaar dus gemakkelijk besmetten. Als je ziek wordt, is dat meestal enkele dagen na de besmetting.

Haal die prik tegen meningokokkenziekte

Meningokokkenziekte is een ernstige ziekte.

- Door niezen, hoesten of zoenen kun je een ander besmetten, ook als je zelf niet ziek bent.
- Als 14-jarige krijg je per post een uitnodiging voor een prik.
- Alleen door een prik kun je niet meer ziek worden.
- Door die prik kun je anderen niet meer besmetten.

De bacterie kan in je neus of keel zitten

1 prik in de bovenarm

Bescherm jezelf en anderen

Een prik tegen meningokokkenziekte

Gelukkig is er een prik die je beschermt tegen meningokokkenziekte. Toen je 14 maanden was, heb je waarschijnlijk ook een prik gehad tegen meningokokkenziekte. Dat was toen om je tegen meningokokbacterie type C te beschermen. De prik die je nu krijgt, werkt tegen een aantal meningokokbacteriën: A, C, W en Y. Het vaccin wordt wereldwijd al veel jaren gebruikt. Daardoor weten we dat het veilig is.

Hoe werkt de prik?

In het vaccin zitten deeltjes van de bacterie. Deze deeltjes kunnen je niet ziek maken. Ze zorgen er wel voor dat je afweersysteem de meningokok kan herkennen. Als je daarna besmet wordt met een meningokok, doodt je afweersysteem de bacterie en word je niet meer ziek. Je krijgt de prik in je bovenarm. De plek van de prik kan wat rood worden of een beetje hard aanvoelen. Dat is na een dag weer over. Op de dag van de prik kun je gewoon naar school of sporten.

Waarom krijg jij een prik?

Je vraagt je misschien af waarom jij nu een uitnodiging voor deze prik krijgt. Uit onderzoek weten we dat je vanaf 14 jaar meer kans loopt om de meningokok in je keel of neus te hebben.

Ook verspreiden jongeren van 14 tot 20 jaar de bacterie gemakkelijk. Daarom krijgen alle jongeren van 14 jaar de prik aangeboden.

Bijwerkingen

De plek van de prik kan wat rood of hard worden. Je kunt ook spierpijn krijgen. Soms krijgen mensen wat koorts of lichte hoofdpijn door de prik. Meestal merk je niets van de prik. Heftige bijwerkingen zijn zeldzaam. Heb je toch ergens last van na de prik en denk je dat dit door de prik komt, dan kun je dit melden bij het Bijwerkingencentrum Lareb via www.lareb.nl. Dat is een instituut dat alle bijwerkingen bijhoudt en onderzoekt.

Meer informatie over Lareb vind je op de site rijksvaccinatieprogramma.nl. Hier kun je ook de bijsluiter lezen die bij het vaccin hoort.

Vaccinaties buiten het Rijksvaccinatieprogramma

Er zijn ook vaccinaties die niet in het Rijksvaccinatieprogramma zitten. Als je deze vaccinaties wil, kun je dit overleggen met je huisarts of een vaccinatiecentrum. Je moet ze dan wel zelf betalen. Lees welke vaccinaties je in Nederland kunt krijgen op [rivm.nl/vaccinaties](https://www.rivm.nl/vaccinaties).

Ga je een (verre) reis maken? Informeer dan bij een bureau voor reizigersvaccinaties (GGD) of je extra vaccinaties nodig hebt.

Gegevens over de vaccinatie

Als je de vaccinatie hebt gekregen, legt de jeugdgezondheidszorg (JGZ) de gegevens over de vaccinatie vast in het JGZ-systeem en op je vaccinatiebewijs. Als je het goed vindt, deelt de JGZ de gegevens met het RIVM. Dit gaat om vaccinatiegegevens en persoonsgegevens. De arts of verpleegkundige van de JGZ vraagt jou én jouw ouders om toestemming voor het delen van de gegevens tussen de JGZ en het RIVM.

Deze toestemming is belangrijk. Het RIVM kan verschillende taken alleen (goed) doen als bekend is welke vaccinaties je precies hebt gekregen. Het RIVM gebruikt je gegevens bijvoorbeeld om je een herinnering te sturen, zodat je alle vaccinaties krijgt die je nodig hebt. Ook kan het RIVM je een kopie van je vaccinatiebewijs sturen als je daarom vraagt. Een vaccinatiebewijs kun je nodig hebben voor een reis. Of om te zien tegen welke ziekten je al bent gevaccineerd. Daarnaast wil het RIVM weten hoeveel mensen in Nederland zijn gevaccineerd.

Voor meer informatie zie [rijksvaccinatieprogramma.nl/jouw-toestemming](https://www.rijksvaccinatieprogramma.nl/jouw-toestemming)

This brochure is also available in English:
rijksvaccinatieprogramma.nl/brochure-age-14

Dit is een uitgave van:

**Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu**

Postbus 1 | 3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

januari 2024

De zorg voor morgen begint vandaag